Yeelen

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Yeelen, 1987 yılında gösterime girmiş bir Mali filmidir.

Filmin adı olan "Yeelen" sözcüğü yerli Bambara dilinde "Parlaklık" veya "Işık" manasına gelmektedir. Bambara ve Fula dillerinde çekilmiştir.

Yeelen

Yeelen	
Yönetmen	Souleymane Cissé
Yapımcı	Souleymane Cissé
Senarist	Souleymane Cissé
Oyuncular	Issiaka Kane Aoua Sangare Niamanto Sanogo
Müzik	Salif Keita Michel Portal
Görüntü yönetmeni	Jean-Noël Ferragut Jean-Michel Humeau
Cinsi	Sinema filmi
Türü	Drama, Fantastik
Renk	Siyah-Beyaz
Yapım yılı	Mayıs 1987 (ilk gösterim; Cannes) 14 Nisan 1989
Süre	105 dk.
Ülke	Mali / Burkina Faso / Fransa
Dil	Bambara dili, Fula

İçindekiler

Konusu

Teknik özellikler

Yorumlar ve övgüler

Oyuncular

Kaynakça

Dipnotlar

Dış bağlantılar

Ayrıca bakınız

Konusu

Afrika'da yaşayan Bambara kabilesinin sözlü kültürü içerisinde yer alan bir efsaneden kaynaklanmaktadır. Filmin geçtiği dönem açıkça belirtilmemiştir. Ancak olasılıkla 13. yüzyıldaki Mali İmparatorluğu içerisinde geçtiği düşünülmektedir.

Niananakoro adındaki genç adam babasının idaresi altındaki bir kabilede yaşamaktadır. Nianankoro gizemli güçleri elde etmek üzere gizlice yola çıkar. Bunun için amcasından yardım almayı planlamaktadır.[1] Tehlikeli yolculukta ilginç bir serüven yaşayacaktır. Babası Soma ise oğlunun yerini elindeki büyülü bir nesne ile bularak izlemeye başlar. Amacı oğluna engel olmaktır.

Yolculuk esnasında Nianankoro ona kaderini söyleyen bir sırtlana rastlar. Yabancı bir kavim tarafından bir hırsız olduğu iddiasıyla yakalanır. Ancak yetenekleri sayesinde kurtulmayı başarır.

Soma, ise tanrıları sakinleştirmek için albino bir adamı ve vahşi bir köpeği kurban eder. Film boyunca büyü gücüne ulaşmasını engellemek isteyen babası ile delikanlı arasındaki çelişki ve güç mücadelesi vurgulanır.[2]

Genç adam babası ile karşılaşmadan önce kutsal suda yıkanır.

Seyirciye büyülü, fantastik ve gerçeküstücü bir serüven sunulmaktadır. İnsanüstü ve doğaüstü güçler insanın hayatında kendi iradesine eşit bir etkiye sahiptir. Geri planda uçsuz bucaksız savan ve kıraç tepeler görülür. Yaptıkları büyülerle insanlara etki edebilen şamanlar, büyüye inanan kabile şefleri (krallar) bulunan ve zaman zaman olabildiğince ıssızlaşan bu diyarda genç adam aşk ile de tanışır.

Teknik özellikler

35 mm, renkli olarak çekilmiştir.

Yorumlar ve övgüler

The Guardian'a göre Afrikanın en iyi 20 filmi arasındadır (11. sırada).[3] Chicago Reader'a göre ise o tarihe kadar yapılmış en iyi Afrika filmidir.[4] Empire Dergisi'nin 2010 yılında yayınladığı "Dünya Sineması'nın En İyi 100 Filmi" ("The 100 Best Films Of World Cinema") listesinde ise 94. sırada yer almıştır.[5]

Oyuncular

- Issiaka Kane - Nianankoro
- Niamanto Sanogo - Soma (baba) / Djigui (ikizi)
- Aoua Sangare - Attou (genç Fulani kadını)
- Balla Moussa Keita - Rouma Boll (Fulani kralı)
- Soumba Traore - Mah (anne)
- Ismaila Sarr - Bofing (amca)
- Youssouf Tenin Cissé - (küçük çocuk)
- Koke Sangare - Komo şefi

Kaynakça

- Yeelen (https://www.albany.edu/writers-inst/webpages4/filmnotes/fns05n4.html), Film Notes, Kevin Jack Hagopian, Newyork State - Writers Institute, S. University of Newyork **(İngilizce)**
- Yeelen (https://www.tcm.com/tcmdb/title/69714/yeelen#articles-reviews?articleId=719955), Nathaniel Thompson, TCM (Turner Classic Movies), October 16, 2013 **(İngilizce)**
- Samuel Lelièvre, La Lumière de Souleymane Cissé. Cinéma et Culture, Paris, L'Harmattan, 2013 (ISBN 978-2-343-00201-9). **(Fransızca)**
- Yeelen (NR) (https://www.washingtonpost.com/wp-srv/style/longterm/movies/videos/yeelennrhinson_a0a8e2.htm), Hal Hinson, Washington Post, 03 March 1989 **(İngilizce)**

Dipnotlar

1. **^** Yeelen (1987) (https://letterboxd.com/film/yeelen/,), Letterboxd **(İngilizce)**, Erişim Tarihi: 02 Mayıs 2022
2. **^** Postkolonyal Afrika Sineması (https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/712203/yokAcikBilim_406249.pdf?), Yüksek Lisans Tezi, Yusuf Ziya Gökçek, Beykent Üniversitesi, Sinema Televizyon Bölümü, 2011
3. **^** 20 best African films – ranked! (https://www.theguardian.com/film/2020/oct/01/20-best-african-films-ranked), The Guardian, 01 October 2020 **(İngilizce)** [ayrıca Türkçe haber için: The Guardian’a Göre Tüm Zamanların En İyi 20 Afrika Filmi (https://filmloverss.com/the-guardiana-gore-tum-zamanlarin-en-iyi-20-afrika-filmi/), Filmlovers, 02/10/2020 **(Türkçe)**]

4. ^ Chicago Reader, 4 January 2002 **(İngilizce)**
5. ^ The 100 Best Films Of World Cinema (https://www.empireonline.com/movies/features/100-greatest-world-cinema-films/), Empire Magazine **(İngilizce)** (2019 da yayınlanan sayfa 2010'a kadar olan filmleri listelemektedir, değişiklik yoktur. Aynı liste için: MUBI - Empire Magazine: The 100 Best Films Of World Cinema | 2010 (https://mubi.com/tr/lists/empire-magazine-s-the-100-best-films-of-world-cinema-2010))

Dış bağlantılar

- IMDb'de *Yeelen* (https://www.imdb.com/title/tt0094349/)
- Brightness (Yeelen) (https://jonathanrosenbaum.net/2021/09/brightness-yeleen/) - Jonathan Rosenbaum
- Yeelen (https://www.beyazperde.com/filmler/film-2883/) (Beyazperde)
- Yeelen (Souleymane Cissé, 1987) (http://ngbooart.blogspot.com/2013/12/yeelen-souleymane-cisse-1987.html) - Ngbooart

Ayrıca bakınız

- Afrika sineması

"https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=Yeelen&oldid=27815770" sayfasından alınmıştır